

Rippl-Rónai József: Pierre Bonnard portréja, magántulajdon

Rippl-Rónai József: Bonnard-portré (?), Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

63.

RIPPL-RÓNAI JÓZSEF (1861-1927)

Pierre Bonnard és egy párizsi modell, 1910 körül

Pasztell, papír, 37x48 cm

Jelezve balra fent: Rónai

Kezdő ár: 4 000 000 Ft / 13 333 EUR

Becsérték: 7 500 000 – 12 000 000 Ft

Estimated value: 25 000 – 40 000 EUR

RIPPL-RÓNAI ÉS FRANCIA PÁLYATÁRSAI

Bár Rippl-Rónai együtt látogatta a Julian Akadémiát későbbi barátaival, a Nabik igazi elismerését az 1893-as Mars-mezei kiállítás hozta meg számára. Ekkor mutatta be *Öreganyám* című képét. A művésztársak és a sajtó egyértelmű elismerése szinte valamennyi jelentős francia műterem ajtaját kinyitotta előtte. Gauguin, Puvis de Chavannes, valamint a már említett Nabik, többek között Pierre Bonnard, Édouard Vuillard, és Maurice Denis is barátságával tüntette ki az egyre népszerűbb magyar festőt.

Rippl tagja lett a Revue Blanche körül csoportosuló művész társaságnak. Állandósultak azok az összejövetelek, vacsorák, melyeken hol az egyik, hol a másik barát látta vendégül a csoport tagjait. E bohém összejövetelek emlékét számtalan visszaemlékezésben megtaláljuk. Rippl-Rónai például így emlékszik vissza egy Bonnard-nál eltöltött estére: „Vacsorára először épp a Bonnard Bernheimnel rendezett kiállításának megnyitása napján hívott meg bennünket. Ott várt már a szép világos kokett kis apartamentban a fiatal, vidám párisi asszony - ezüst cipellőben, lenge selyem ruhában szemére vágott hajával. Mellette nagy kutyájuk barátságosan csóváltgatta a farkát. És ott volt a nagy oroslánfejű Claude Terrasse zeneköltő, Bonnard sógora és Romain Coolus író. Szépen terített asztal, rajta sok jó bor, pezsgő, pompás halak, peccsenyék. Diner után el a Moulin de la Galette-be, onnan az összes tivornya-helyekre, amelyek ma már más jellegűek - bár nagyon szépek, drágák - mint a régi Chat-noir vagy a régi Moulin-rouge, a Toulouse-Lautrec tanyája. Mindez a Place Pigalle körül, nem messze a régi Chat-noir-tól, mintha csak annak és a másik híres mulatónak, a Goulue káncántáncosnő fészkének, új hajtásai lennének, más emberek ápolása alatt. Reggel felé pedig elvittek bennünket az utolsó stációra - savanyú káposztára.”

63

Rippl-Rónai József:
Pierre Bonnard francia festő portréja, 1897(?),
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

Pierre Bonnard arcképe, 1906

Pierre Bonnard műtermében, 1910 körül

RIPPL FRANCIA KAPCSOLATAI AZ 1900-AS ÉVEK ELEJÉN

Rippl az 1900-as évek első évtizedében is folyamatos kapcsolatban maradt régi párizsi művésztársaival. Párizsban járva egyetlen ízben sem mulasztotta el, hogy felkeresse régi barátait. 1911-ben ír legutolsó, 1910-es párizsi útjáról: *„De térjünk vissza kissé Párisba és az én ottani művészbártaim közé, kiket csak topografice hagytam el, de lélekben el-ellátogatok hozzájuk. A múlt évben testi szemeimmel is megnéztem őket. Másfél évtizedes barátságukat, mely a Julian-ban kezdődött, most is állandóan ápolják. Találkoznak, mint akkor, egymás lakásában. Nem restelnek vasárnap Roussel-hez kimenni, vagy szombaton St.-Germain-be Denis-hez, vagy kedden Marly-le-Roy-ba Maillol-hoz, épp úgy, mint ahogy ezek bemennek ezekről a falusi helyekről pénteken délben dezsönézni Vuillard-hoz, hétfőn meg Bonnard-hoz a Rue Lepic-be, közel a Moulin de la Galette-hoz. Most, hogy feleségemmel Párisban időztünk, mi is minden pénteken Vuillardhoz voltunk hivatalosak. Itt találtam az összes ismerősöket, részben, mert örültek a viszontlátásnak, részben, mert Vuillardnak csak ez a napja szabad.”*

RIPPL ÉS BONNARD

Bonnard arcképét több ízben megfestette Rippl-Rónai. Egy pasztell és egy olaj változat ma a Magyar Nemzeti Galéria tulajdona, míg egy másik ugyancsak pasztellképe magántulajdonban található. Feltűnő a hasonlóság az itt bemutatott kép és a Nemzeti Galériában őrzött olaj változat között, melyet bár a szakirodalom 1897-re datál, valószínűleg később, valamikor a 20. század első évtizedének elején készülhetett. A későbbi datálást a modell kora indokolná, hisz míg a két pasztell portrén még a csontos arcú fiatal „titán” látható, addig az olaj változaton és képünk esetében is már a befutott, negyven év körüli festő tekint vissza ránk.

A *Pierre Bonnard és egy párizsi modell* a kaposvári enteriőrképek kompozícióit követi. Az ablak által megszűrt esti fényben inkább a tárgyak és a figurák „belső” koloritja dominál. Az interieur és bútorok fénye poétikus keretként szolgál a két modell szilüettjéhez. Rippl nem a történetet, hanem a hangulatot, a modellek lelkiállapotát ragadja meg a képen. A szereplők csendes szemlélődésben, töprengésben múlatják perceiket, talán épp Rippl-Rónaiék párizsi hotelszobájának vendégeként.

Ez a pasztell különleges kép Rippl-Rónai művészetében. Egyrészt dokumentálja Rippl Rónainak párizsi barátihoz, festőtársaikhoz fűződő kapcsolatrendszerét, másrészt bizonyítja azt is, hogy Rippl-Rónai hazatelepülése után sem távolodott el párizsi festőbarátaitól, akikkel egészen az I. Világháború kitöréséig közvetlen, baráti viszonyt ápolt.

KASZÁS GÁBOR

